

Sygn. akt I Cz 125/16

POSTANOWIENIE

Dnia: 31 marca 2016r.

Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Okręgowego Mieczysław Osucha – spraw.

Sędziowie: SSO Marek Nowak, SSO Krzysztof Deryło

Protokolant: sekr. sąd. Monika Komorowska-Zwolska

po rozpoznaniu w dniu 31 marca 2016 r. w Tarnobrzegu na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku **M. T. (1) i M. T. (2)**

z udziałem (...) **S.A. w W.i (...) w W.**

o ustanowienie służebności przesyłu obciążającej nieruchomości objęte księgami wieczystymi (...)

na skutek zażalenia wnioskodawców na postanowienie Sądu Rejonowego w Stalowej Woli z dnia 10 lipca 2015r. sygn. akt I Ns 869/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 31 marca 2016r.

sygn. akt I Cz 125/16

Postanowieniem z dnia 10 lipca 2015r., wydanym w sprawie o sygn. akt I Ns 869/13, Sąd Rejonowy w Stalowej Woli zawiesił postępowanie z wniosku M. T. (1) i M. T. (2) z udziałem (...) S.A. z siedzibą w W. oraz (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. o ustanowienie służebności przesyłu.

W uzasadnieniu Sąd wskazał, że wnioskodawcy reprezentowani przez profesjonalnego pełnomocnika w dniu 15 czerwca 2015r. zostali wezwani do uiszczenia zaliczki w kwocie 2.000 zł na koszt opinii biegłego sądowego z zakresu geodezji oraz w kwocie 1.500 zł na koszt opinii biegłego rzeczoznawcy, w terminie tygodniowym od dnia doręczenia wezwania, pod rygorem zawieszenia postępowania. Wnioskodawcy zarządzenia tego nie wykonali, co uniemożliwiło nadanie sprawie dalszego biegu. Dlatego też, na podstawie art. 177 § 1 pkt 6 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc, postępowanie w sprawie zostało zawieszona.

W zażaleniu na powyższe postanowienie wnioskodawcy wnieśli o jego uchylenie w całości. Podnieśli przy tym zarzut naruszenia art. 130⁴ kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc. Jakkolwiek dowody z opinii biegłych zostały zgłoszone przez wnioskodawców, to z uwagi na fakt, że przedmiotowe postępowanie toczy się w trybie nieprocesowym przywołany przepis znajduje zastosowanie jedynie odpowiednio. Oznacza to, że powinien on być interpretowany zgodnie ze specyfiką tego postępowania, w którym Sąd zobowiązany jest pewne czynności przeprowadzać z urzędu. W sprawie o ustanowienie służebności przesyłu kwestie wyrysowania na mapie strefy służebności i ustalenia należnego wynagrodzenia są niezbędne do jej rozstrzygnięcia, a co za tym idzie, niezależnie od inicjatywy dowodowej zainteresowanych Sąd powinien kwestie te wyjaśnić z urzędu. Ponadto Sąd ma możliwość obciążenia

zainteresowanych kosztami postępowania w orzeczeniu kończącym sprawę. Nieuiszczenie przez skarżących zaliczek na wydatki nie jest zatem przeszkodą uniemożliwiającą nadanie jej dalszego biegu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 130⁴ § 1 kpc strona, która wnosi o podjęcie czynności połączonej z wydatkami, obowiązana jest uiścić zaliczkę na ich pokrycie w wysokości i terminie oznaczonym przez sąd. Jeżeli więcej niż jedna strona wnosi o podjęcie czynności, sąd zobowiązuje każdą stronę, która z czynności wywodzi skutki prawne, do uiszczenia zaliczki w równych częściach lub w innym stosunku według swego uznania. W istocie przepis ten, w postępowaniu nieprocesowym, na mocy art. 13 § 2 kpc, znajduje jedynie odpowiednie zastosowanie, co nakazuje uwzględnić specyfikę danego postępowania. Odpowiednie stosowanie przepisów o procesie w postępowaniu nieprocesowym oznacza bowiem, że niektóre z nich znajdują zastosowanie wprost, bez żadnych modyfikacji i zabiegów adaptacyjnych, inne tylko pośrednio, a więc z uwzględnieniem konstrukcji, istoty i odrębności postępowania, w którym znajdują zastosowanie, a jeszcze inne nie będą mogły być wykorzystane w żadnym zakresie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 1975r., I CO 9/75, OSNCP 1976, nr 10, poz. 219). Jak zaś wskazuje się w literaturze przy rozpoznawaniu spraw należących do trybu nieprocesowego należy mieć na uwadze, że w postępowaniu tym interes publiczny występuje dużo mocniej niż w procesie, który ma zazwyczaj charakter prywatnoprawny. Także o wiele częściej niż w procesie zapadają w tym postępowaniu orzeczenia o charakterze konstytutywnym, tworzące bądź kształtujące stosunki prawne. Z tego powodu Sąd nie może ograniczać się tylko do badania i uwzględniania faktów wskazywanych przez wnioskodawcę i uczestników, lecz powinien dociekać z urzędu, czy nie zachodzą dalsze okoliczności mogące mieć wpływ na wynik sprawy (komentarz do art. 13 Kpc autorstwa Jacka Gudowskiego, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis 2012). Nie oznacza to jednak, tak jak starają się tego dowieść skarżący, że zostają oni zwolnieni od obowiązku uiszczenia zaliczek na pokrycie wydatków związanych z czynnością mającą być na ich wniosek podjętą, a mianowicie na przeprowadzenie zawnioskowanych dowodów z opinii biegłych. Nie należy bowiem zapominać, że w przedmiotowej sprawie, jakkolwiek prowadzonej w trybie nieprocesowym, z uwagi na charakter i treść żądania, mamy do czynienia ze sprzecznością interesów wnioskodawców oraz uczestników, którzy co należy pokreślić reprezentowani są przez profesjonalnych pełnomocników. W takiej sytuacji nie można przerzucać obowiązku dokonywania czynności procesowych, mających służyć wykazaniu zasadności twierdzeń zainteresowanych, na Sąd, który miałby koszty związane z przeprowadzaniem wnioskowanych dowodów przerzucać na barki Skarbu Państwa, nawet tymczasowo. Godziłoby to wszakże w zasadę kontrydiktoryjności, która co prawda w ograniczonym zakresie, znajduje jednak zastosowanie również w postępowaniu nieprocesowym. Wnioskodawcy nie zaprzeczają, a wręcz przyznają, że konieczność pokrycia wydatków na opinie biegłych, to skutek zgłoszonych przez nich wniosków dowodowych. Brak jest zatem postaw do przyjęcia, że nie są oni zobowiązani do poniesienia kosztów z tym związanych.

Nie ulega przy tym wątpliwości, że wyjątek od powyższej zasady wynika z art. 83 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, który stanowi, że jeżeli przepisy ustawy przewidują obowiązek działania i dokonywania czynności połączonej z wydatkami z urzędu, sąd zarządzi wykonanie tej czynności, a kwotę potrzebną na ich pokrycie wykląda tymczasowo Skarb Państwa. Dotyczy to także dopuszczenia i przeprowadzenia przez sąd z urzędu dowodu niewskazanego przez stronę. Wówczas sąd orzeka o poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa wydatkach w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie, stosując odpowiednio art. 113 w/w ustawy. Takowy wyjątek w niniejszej sprawie jednak nie zachodzi.

Wobec powyższych okoliczności brak podstaw do uznania zasadności zażalenia, które po myśli art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc, zostało oddalone.

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)

(...)